

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

SUN'IY INTELEKTNING SOHALARDA TUTGA O'RNI

Turopova Nigora Xolmurod qizi

Termiz davlat universiteti o'qituvchisi

nturopova@tersu.uz

Eshpulatov Islomiddin

Termiz davlat universiteti talabasi

Anotatsiya: Ushbu maqolada sun'iy intellektning sohalarda qay tarzlada qo'llanilayotganini umumiy ko'rinishida qisqa qilib keltirilib o'tilgan. "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorga binoan ma'lumotlar mavjud

Kakit so'zlar: Sun'iy intellekt, Prezident qarori, kampaniyalar rahbarlari, robotlar, davlat tashkilotlardagi o'rni, marketingdagi ahamiyati

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN FIELDS

Abstract: This article summarizes how artificial intelligence is used in industries. Information is available according to the decision "On measures to create conditions for the rapid introduction of artificial intelligence technologies"

Key words: Artificial intelligence, Presidential decree, company leaders, robots, place in state organizations, importance in marketing

РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ПОЛЯХ

Аннотация: В этой статье резюмируется, как искусственный интеллект используется в промышленности. Информация доступна согласно решению «О мерах по созданию условий для быстрого внедрения технологий искусственного интеллекта».

Ключевые слова: искусственный интеллект, решение президента, руководители предвыборных кампаний, роботы, роль в государственных организациях, значение в маркетинге.

Kirish: Suniy intellekt inson intellektiga taqlid qilishga qodir bo'lgan texnologiyadir va u odatda ong bilan bog'liq imkoniyatlar: Tilni tushunish o'rgatish muhokama qilish masalani yechish tarjima va shu kabi imkoniyatlarga ega

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

kompyuter tizimlarini yaratish bilan shugʻullanadi. Hozirda sunʼiy intellekt turli amallarni bajarishga moʻljallangan algoritm hamda dasturiy tizimlardan iborat va u inson ongi bajarishi mumkin boʻlgan bir qancha vazifalarning uddasidan chiqa oladi.

Shunday ekan bu texnologiyaning tijoratda tutgan oʻrni muhim hisoblanadi.

Ammo dastlab bu tushuncha jamiyatimiz tomonidan tahlidli hsoblangan boʻlsada birinchi insoniyatga tadbiq qilingan texnologiyalardan biri chat GPT insonlar tomonidan ijobiy baholandi

Oʻzbekistonda elektron tijoratni rivojlantirish uchun sunʼiy intellektdan tobora koʻproq foydalanilmoqda. Bugungi kunda kompaniya rabarlari oʻz bizneslarida sunʼiy intellektdan barcha sohalarida foydalanishni niyat qilishmoqda. NFOline kompaniyalari rahbari Ivan Fedakovning soʻzlariga koʻra, turli soʻrovlar shuni koʻrsatadiki, dunyodagi eng yirik tashkilotlarning 70 foizdan ortigʻi sunʼiy intellekt texnologiyalariga muhtoj, biroq hozirgacha ularning atigi 5 foizigina sunʼiy intellektni joriy qilgan. Masalan, global elektron tijorat yetakchilaridan biri Amazon neyron tarmogʻi mijozlarga avvalgi xaridlari tarixidan foydalangan holda bergan tavsiyalari tufayli sotuvlarning 30 foiziga erishganini taxmin qildi, dedi Ivan Fedakov.

Udan tashqari sunʼiy intellekt yuzni tanib olish va "jonlilik"ni tekshirish uchun masofaviy biometrik identifikatsiyada faol qoʻllaniladi. "Ushbu sektorda bozor faqat 2023-yilda 27 milliard dollardan oshadi va bu raqamlar ortib bormoqda.

Marketing hamda telekommunikatsiya yoʻnalishlarida

Sunʼiy intellektning yana bir qiziqarli qoʻllanilishi - bu nutq tahlili. 3iTech direktori Dmitriy Makarenkoning soʻzlariga koʻra, ushbu asboblar toʻplami xodimlarning mijozlar va bir-birlari bilan muloqotidan biznes uchun qimmatli boʻlgan yangi bilimlarni olish imkonini beradi. Mijozlarning aksariyati robot bilan muloqot qilayotganidan bexabar. Va ular taxmin qilgan hollarda, bu hali ham robotga javob berishga oʻrgatmagan savollar mavjudligini anglatadi. Shuning uchun bu robotning oʻzi emas, balki yaratuvchilarning kamchiliklari bilan bogʻliq", — deb tushuntirdi Akulov. biometrik, ovozli va matnli aloqada. Bugungi kunda bunday robot mijozlar bilan ishlashda faol foydalanilmoqda. U mustaqil ravishda tovarlar va xizmatlarni sotishi yoki uni aksiyada ishtirok etishi, yangi mahsulotlar haqida gapirishi va mijoz manfaatdor boʻlsa, operatorga oʻtishi mumkin. Bundan tashqari, robot mijozlarni xizmatdan voz kechishga qaror qilsalar, undan foydalanishga qaytishga undashi mumkin. Nutq tahlili xodimlarning ish sifatini nazorat qilishni

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

автоматlashtirish imkonini beradi. Demak, har bir muloqot avtomatik tarzda tahlil qilinadi. Undan tashqari Web-saxifalardagi qidiruv tizimimizdagi ma'lumotlar ijtimoiy tarmoqdagi bizga yoqgan kontentlardan kelib chiqib ma'lumotlarimizni tahlil qilib qiziqishimga qarab bizning foydalanib turgan telefonimizga reklamalarni biz qiziqishimizga yaqin bo'lgan reklamalarni jo'natadi bular ham kata tarmoq kompaniyalarining sun'iy intellekt texnologiyasi yordamida amalga oshiriladi

2021 yilning 17 fevral kuni "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori qabul qilindi.

Mazkur Qarordan ko'zlangan maqsad — "Raqamli O'zbekiston – 2030" Strategiyasiga muvofiq sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish va ularni mamlakatimizda keng qo'llash, raqamli ma'lumotlardan foydalanish imkoniyatini va ularning yuqori sifatini ta'minlash, ushbu sohada malakali kadrlar tayyorlash uchun qulay shart-sharoitlar yaratishdir. **Shuningdek, ushbu hujjat** sun'iy intellektni qo'llashning asosiy yo'nalishlari va tamoyillarini, shuningdek, yaqin va uzoq istiqbolda ushbu sohani kompleks shakllantirish uchun shart-sharoitlarni belgilovchi **Sun'iy intellektni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish**, iqtisodiyot tarmoqlari va ijtimoiy sohada, davlat boshqaruvi tizimida sun'iy intellekt texnologiyalarini ishlab chiqish va ulardan foydalanishda yagona talablar, javobgarlik, xavfsizlik va shaffoflikni belgilovchi **normativ-huquqiy bazani ishlab chiqish**, aholi manfaatlari yo'lida davlat xizmatlari ko'rsatish sifatini yaxshilashni nazarda tutadi. O'z navbatida, ma'lumotlarni qayta ishlashda davlat organlarining samaradorligini oshirish uchun **sun'iy intellekt texnologiyalaridan keng foydalanish**, foydali texnologik yechimlarni ishlab chiqish bo'yicha fundamental va amaliy ilmiy tadqiqotlarni o'tkazish va ularni keyinchalik tijoratlashtirishni rag'batlantiruvchi **sun'iy intellekt sohasida innovatsion ishlanmalarning mahalliy ekotizimini yaratish** kabi maqsad-vazifalar amalga oshiriladi. Qarorda sun'iy intellekt texnologiyalarining qaysi sohalarda qay tarzda qo'llanilishi, bu borada ko'zda tutilgan vazifalar ham to'liq o'z aksini topgan.

Misol uchun, qishloq xo'jaligi sohasida: yerni masofadan zondlash ma'lumotlari asosida tuproq va qishloq xo'jaligi ekinlari holatini, shuningdek, qishloq xo'jaligi texnikasi, shu jumladan, kombaynlar ishini monitoring qilish jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash ko'zda tutilgan.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

Bank sohasida esa tijorat banklari faoliyatini monitoring qilish samaradorligini oshirish va ular tomonidan tartibga solish talablari (SubTech va RegTech) bajarilishini soddalashtirish, shuningdek, bank xizmatlari ko'rsatish sifatini tahlil qilish, foydalanuvchilarni masofadan biometrik identifikatsiyalash (Face-ID) va kredit tavakkalchiliklarini baholash uchun sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash vazifasi belgilangan.

Soliq sohasida yuridik shaxslarning soliq tushumlarini tahlil qilish, soliq to'lovlaridagi tafovutlarni aniqlashda sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash, **transport sohasida** esa lokomotivlarni boshqarish jarayonida ularning harakatini kuzatib borish va xavfli vaziyatlarda mashinistlarni ogohlantirishda, jamoat transporti harakatini tahlil qilish va ularning optimal yo'nalishlarini aniqlashda, shuningdek, avtomobil harakatini va transportdagi tirbandliklarni monitoring qilishda sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash vazifalari belgilangan.

XULOSA:

Barcha robotlarning eng kuchli tomonlari — bu odamlarning zaif tomonlari. Robotga ta'til yoki kasallik ta'tillari kerak emas, u doimo yaxshi kayfiyatda, chunki ertalab u xotini yoki eri bilan janjallashmagan, bolalari ham kasal emas.

Aynan sun'iy intellekt tijorat kompaniyalarida hamda tashkilotlarda samarali va unga bo'lgan extiyojlar hali hamon mavjud. Hozirda raqamli texnologiya yordamida insonlar o'z ishlarini yengillatmoqda bunga misollar yuqorida keltirilgan, aynan sun'iy intellekt isonga qaraganda qiyin bo'lgan vaziyatda ham aniq va to'g'ri qaror qabul qila oladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Sirojiddin Komolov, Sherzod Raxmatov "Sun'iy intellekt asoslari. Mashinaviy o'qitish"
2. Oybek Xamdamovich Otaqulov, Gulxayo Azamjon Qizi Pulatova, G'Iyos Gofurjonovich Pulatov "Sun'iy intellekt va uning insoniyat faoliyatida tutgan o'rni"
3. Xo'jaqulov X; Zayniddinov N; Atadjanova M.p. "Sun'iy intellect" 2018
4. Sun'iy
5. <https://ict.xabar.uz/uz/startap/suniy-intellekt-texnologiyalarining-inson-hayotida-tutgan-orni>
6. "Sun'iy intellekt: zamonaviy yondashuv" Styuart Rassell va Piter Norvig

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

7. Turolova N. O 'zbekiston moliya tizimida mahalliy moliyaning o 'ziga xos xususiyatlari. – 2023.
8. Буранова Л. В. и др. Зарубежный опыт ипотечного жилищного кредитования //O'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali. – 2023. – Т. 2. – №. 19. – С. 437-345.
9. Буранова, Л. В. (2023). ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ИПОТЕЧНОГО ЖИЛИЩНОГО КРЕДИТОВАНИЯ. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMİY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(19), 437-345.
10. Turolova, N. (2023). O 'zbekiston moliya tizimida mahalliy moliyaning o 'ziga xos xususiyatlari.
11. Turolova, N., & Jumanazarov, H. (2024). O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA GID HAMROHLIGI VA TARJIMONLIK FAOLIYATINING AHAMIYATI. Молодые ученые, 2(9), 129-131.
12. Turolova, N., & Ochilov, J. (2024). MAKABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA NUTQ O'STIRISH MASHG'ULOTLARI ORQALI BOLALARNI MUSTAQIL FIKRLASHGA O'GATISH BORASIDA OLIV BORILGAN ILMİY TADQIQOT ISHLARI TAHLILI. Молодые ученые, 2(9), 124-128.
13. Turolova, N., & Daniyarov, I. (2024). O 'ZBEKISTONDA SHAXSIY OLIYAVIY JAMG 'ARMA YIG 'ISHDA OYLIK MAOSHNING O'RNI. Молодые ученые, 2(9), 60-62.
14. Turolova, N., & Buriyev, A. (2024). ASSESSMENT AND IMPLEMENTATION METHODS OF THE EFFECTIVENESS OF MARKETING ACTIVITIES. Молодые ученые, 2(9), 24-29.
15. Turolova, N., & Abdurahmonov, B. (2024). MARKETING: MARKETING FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI. Молодые ученые, 2(9), 4-11.
16. Turolova, N., & Qudratov, I. (2024). INFLYATSIYA: O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA INFLYATSIYA DARAJASI. Молодые ученые, 2(9), 91-97.
17. Turolova, N., & Jo'rayev, A. (2024). TALABA-YOSHLAR TA'LIM DASTURIDA IJTIMOY-GUMANITAR FANLARNI O 'RGATISH METODOLOGIYASI. Молодые ученые, 2(9), 63-66.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 4, 30 Апрель

18. Turoпова, N., & Norbekov, Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, AFZALLIKLARI VA AMALIY AHAMIYATI. *Молодые ученые*, 2(9), 103-106.

19. Turoпова, N., & Norbayev, S. (2024). TIJORAT BANKLARIDA QIMMATLI QOG'OZLARGA QILINGAN INVESTITSİYALAR TAHLILI VA SHU BILAN BOG'LIQ MUAMMOLAR. *Молодые ученые*, 2(9), 85-87.

20. Turoпова, N., & Keldiyev, A. (2024). MAMLAKAT BANK TIZIMINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH MASALALARI. *Молодые ученые*, 2(9), 76-78.

21. Turoпова, N., & Elomonov, H. (2024). O 'ZBEKISTONDA HUDUDLAR KESIMIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH HOLATI. *Молодые ученые*, 2(9), 36-42.

22. Turoпова, N., & Jo'lliyev, M. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA IQTISODIYOTNING TUTGAN O'RNI. *Молодые ученые*, 2(9), 67-72.

23. Turoпова, N., & Elmurodova, M. (2024). TEXNOLOGIYALARNING RIVOJLANISHINING ISH O 'RNIGA TA'SIRI. *Молодые ученые*, 2(9), 33-35.

24. Turoпова, N., & Misirov, T. (2024). O 'ZINI O 'ZI BOSHQARISH. *Молодые ученые*, 2(9), 111-113.

25. Turoпова, N., & Jumayev, R. (2024). YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MASALALARI. *Молодые ученые*, 2(9), 73-75.

26. Turoпова, N., & Choriyev, M. (2024). "ISLOM IQTISODIYOTI" VA "ISLOM MOLİYASI" TUSHUNCHALARI VA ISHLASH TARTIBI. *Молодые ученые*, 2(9), 30-32.

27. Turoпова, N., & Ergasheva, F. (2024). TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI VA AXBOROT RESURSLARDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI. *Молодые ученые*, 2(9), 43-45.